

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

XXII. tečaj.

— ❀ V Gorici 1905 ❀ —

7. zvezek.

Vzgoja otrok.

M. P. A.

VI. POGLAVJE.

Verska vzgoja.

Po dobrotljivosti božji in serčni želji starišev sprejme novorojenčka druga mati v svoje naročje; ta druga mati je sv. cerkev. Pri sv. kerstu je otrok očiščen vseh madežev izvirnega greha; hudobni duh je iz njega izgnan in pre-sveta Trojica prebiva v njegovi duši. Okrašen s posvečujočo milostjo je otrok Bogu dopadljiv, tempelj Sv. Duha in ud sv. Cerkve, kateri je dolžan pokorščino in spoštovanje. Sv. cerkev vam, stariši, otroka sicer nazaj da, ali ona se s tem ne odreče svojim pravicam do njega, temuč vam ga izroči, da zanj skerbite. Od sv. cerkve sprejmete otroka v snežno beli obleki nedolžnosti in belega kot sneg morate otroka ohraniti; težak odgovor vas čaka, ako po vaši krivdi vmaže ali razterga to obleko nedolžnosti.

Preskerbeti morate torej otroku versko vzgojo, katera obstoji v poduku, kazni, varstvu in dobrem zgledu.

1. Poduk.

Otroku je poduk sploh potreben, ako hoče na svetu izhajati, neobhodno potreben pa je v verskem oziru in naj-

veča vestna dolžnost starišev je, mu tak poduk preskerbeti. Kaker pripoveduje sv. pismo, je Bog po svojem služabniku Mojzesu izraeljskim starišem večkrat ponovil veliko dolžnost svoje otroke v postavi podučevati, jih učiti zapovedi božje in jih spominjati na vse dobrote božje, da bodo vedno Boga ljubili in mu zvesto služili. Tako ste tudi vi, stariši, dolžni podučevati svoje otroke v verskih resnicah in sicer od njih prve in nežne mladosti naprej. Če tudi ne znajo še brati, se morate spomniti besed sv. Krizostoma: «Ustnice starišev so knjige otrok.» In Sv. Duh govori: „Imaš sinove, uči jih, in pripogiblji jih iz mladega.“ Sir. 7, 25. Ne čakajte s tem in ne odlašajte na poznejša leta. Pobožni stariši imajo navado, da svoje otročiče, ko jih nosijo še na svojem naročju, poneso pred kako podobo Križanega ali Marijino, jim govore o ljubezni Jezusovi in Marijini in jih tako uče Jezusa in Marijo ljubiti. Oni radi obesijo otroku na vrat kako svetinjico in jih izročajo v varstvo nebeške matere.

Zgodaj vže jih vadijo pobožno izgovarjati sladko ime Jezus in Marija. Ako gredo mimo cerkve, jih uče molitvico: „Hvaljen bodi Jezus v presvetem zakramentu“! Ako gredo mimo križa jih uče: „Gospod Jezus Kristus, ki si za nas na križu vmerl, vsmili se nas!“ ako gredo mimo pokopališča: „Večni mir jim daj Gospod; naj v miru počivajo!“ Na tak in podoben način dobi nežno otroško serce zveličavne vtiske, kateri se ne dajo tako lahko zbrisati.

Neki bogaboječ oče je prišel sè svojim sinčkom do razvalin nekega gradu in mu je rekel: «Glej, otrok moj, tako mine vsa posvetna čast in slava.» Te besede so se tako močno vtisnile v serce tega dečka, da jih ni nikedar pozabil in še v poznih letih je kazal, kako dobro pozna minljivosti in nečimernost vsega posvetnega.

Vidite stariši, kaj opravi ena sama bogaboječa beseda. To je dragoceno seme, ki pade v rodovitno zemljo serca otroškega in prelep sad obrodi. Ako hočete tudi vi pri svojih otrocih tak sad dobiti, nikedar ne zamudite priložnosti v njih serca tako seme sejati. Majhin trud vam bo bogato poplačan. K temu vas sili tudi ljubezen, katero ste svojim otrokom dolžni, zakaj Sv. Duh govori: «Kedor ljubi svojega otroka, ta ga uči neprehoma» in „uči svojega sinu, in te bo hladil ter veselje delal tvoji duši“. To vidimo v življenju

Tobijevem. On se je na vso moč trudil, da je svojega sinu vže od prve mladosti lepo učil, Boga se bati, mu zvesto služiti in greha se varovati. Seme je padlo na dobro zemljo. Mladi Tobija je postal tolažba, podpora in veselje svojih starišev. Blaženi strah Gospodov, v katerem ga je oče vzgojil, ga ni zapustil do njegovega devetindevetdesetega leta, to je do smerti. Tudi njegovi otroci so lepo vzgledno živeli.

Ena glavnih skerbi dobrih starišev mora biti ta, da svoje otroke kmalu in dobro nauče poglavitne verske resnice, božje in cerkvene zapovedi. O, da bi se stariši vestno prizadevali za to, da bi njih otroci redno obiskavali kerščanski nauk, in bi se o priliki tudi sami prepričali, ali so se otroci naučili katekizem. Kako prav bi bilo, ke bi stariši otroka včasih, na primer preden mu dovolijo kako igro ali razvedrilo, vprašali iz kerščanskega nauka! S tem bi otroku veliko dobroto storili in tudi njim samim bi prišlo prav. Gotovo v sramoto starišev je, ako katehet otroka ne pripusti k prvemu sv. obhajilu z drugimi sošoljci vred, zarad njegove nevednosti v katehizmu. Včasih so neketeri stariši zarad tega zelo razburjeni in se jeze na dušnega pastirja, kaker bi bil on kriv. „Kolika sramota“, tako se sliši večkrat zdihovati očeta ali mater, „ako našega otroka ne spuste k prvemu sv. obhajilu! Kaj si bodo ljudje mislili?“ O nespametni stariši, ali ne spoznate, da ste si to sami zakrivili sè svojo brezbriznostjo? Pomislite vender, da dušni pastir ne more pustiti otroka k prvemu sv. obhajilu, dokler ni zadosti podučen.

Ko pa postane otrok tako srečen, da sme prvič pristopiti k mizi božji, skerbite, da se bo za to presveto opravilo dobro pripravil. Molite goreče in serčno, da ne bo le v stanu milosti božje, temuč tudi z velikim sadom prejel sv. obhajilo. Negovorite mu le o nečimernih rečeh, na primer, o lepi obleki in darilih, zakaj tako oslabe dobre misli in dobri vtiski pri otroku in sv. opravilo mu postane le postranska reč. Dan pred prvim sv. obhajilom naj več in gorečniše moli in se doma derži.

Tudi pozneje ga večkrat spomnite na verske resnice, da ne bo vsega pozabil, kar se je v šoli naučil. Otrok brez

vere je stvar brez čednosti. On dela starišem žalost in britkost in pahne samega sebe v nesrečo.

2. Kazen.

Razuzdan in spriden otrok zagreni življenje svojim starišem in jim napravlja žalost in sramoto. Pri vsej svoji bridkosti najdejo stariši le malo tolažbe celo tudi pri Bogu, ako jim očita vest: «Oče, mati, vi dva sta sama to zakrivila!» Ljudje nimajo sočutja ž njimi, temuč jim celo pogostokrat očitajo: «Sami ste krivi; kedor drevo zasadi in goji, ta žanje tudi sad.» Spriden in razvajen otrok je oster tern v očeh starišev in otrok sam je zelo nesrečen. On se vda svojemu slabemu nagnjenju in postane žrtev najgerših strasti; razuzdan dervi naprej po potu pogubljenja in bridko očita svojo spridenost svojim starišem ali vzgojiteljem. On je zgubil ljubezen in spoštovanje do starišev. O dobri stariši, kako rad bi vas obvaroval te bridkosti, tega očitanja in nesrečnega življenja! Vzemite si torej k sercu besede sv. pisma: «Imaš sinove? uči jih, in pripogiblji jih z mladega,» to je, uči jih pokorščine in krotkosti. Vprašanje je, kedaj moraš pričeti svojemu otroku pripogibati voljo, zatirati termo, učiti ga slušati? Koliko mora biti star? Ali boš čakal s tem tako dolgo, da pride k pameti?

Skoraj vsi, kateri so o vzgoji kaj pisali, se strinjajo v tem, da se mora dobra vzgoja kmalu, prav zgodaj pričeti. Neketeri terdijo celo, da, ako pustite otroku vže v prvih dvejuh letih vedno njegovo veljati, ga boste pozneje težko privadili pokorščini. Torej najboljšje je, ako pričnete otroka vže v najnežniši mladosti pripogibati in učiti ga poslušnosti. Kolikokrat se obnaša otrok termasto in razposajeno, vže ko ga v naročju nosite! Ako ne doseže svoje volje, vpije, tolče okrog z rokami in nogami, on hoče, da se mu vztreže. Marisiketera neprevidna in neodločna mati vstreže otroku, deloma iz usmiljenja, deloma da ga pomiri, ne pomisli pa, da s tem otroku za poznejša leta največ škoduje in sebi le bridkosti in žalost pripravlja.

Pametna in odločna mati, ki dobro pozna svoje dolžnosti, ima vedno pred očmi pravo srečo otroka, ona v omenjenih slučajih zataji sočutje, ona ostane terda in neomah-

ljiva, dokler ne vkloni in ne stercerme otroku. Za to stanovitnost bo v poznejšem življenju žela najlepši in najslajši sad. O, ke bi znale vse matere o pravem času svojim otrokom streti termo, koliko solz in sramote bi si prihranile! Saj pravi sv. pismo: «Otrok, ki je svoji volji prepuščen, dela sramoto svoji materi.»

Kaznovati pa je treba primerno in po pameti, drugači se nič ne doseže, pač pa vse pokvari.

Nikedar ne strahujte svojih otrok tako, da bi jim za kazen naložili moliti, ker s tem bi v njih obudili zopernost in stud nad molitvijo. Ne žugajte jim nikoli tako: «Povedal ali povedala bom župniku ali spovedniku in ta ti bo vže pokazal». Tako govorjenje bi jim napravilo strah pred sv. spovedjo in bi bilo vzrok, da bi tam grehe zamolčevali. Najdejo se tudi stariši, ki ravnajo sè vsemi svojimi otroci enako, brez ozira na njih različne značaje; taki so podobni črevljarju, ki bi hotel vse črevlje po enem kopitu delati. Stariši si morajo prizadevati, da spoznajo značaj svojega otroka, in po njem vravnati in določevati vzgojo in kazen. Pri krotkem, mirnem, dobroserčnem otroku zadosti pogosto ena sama beseda skerbnege očeta ali vžaljene matere. «Kaj žališ očeta! Zakaj napravljaš bridkost svoji materi!» take in enake besede napravijo pogostokrat veči vtisek na serce dobrega otroka, kot vse vpitje in razgrajanje na serce brezčutnega in terdovratnega. S krotkim otrokom se mora vedno krotko ravnati. Če zasluži grajo ali opomin, se mora to mirno in z ljubeznivim glasom zgoditi, da se mehko serce preveč ne rani. Lahkomišljenega in bolj merzlega otroka se mora sicer tudi z neko krotkostjo grajati, vendar je treba tukaj previdno rabiti tudi ostrejše pripomočke; v tem oziru se ravnajte, dobri stariši, po naslednjih dobrih svetih.

Pred vsem, očetje in matere, nikedar ne opominjajte in ne kaznujte otroka v jezi. Vsak opomin in kazen v hudi razburjenosti je navadno brez sadu. Otrok misli, da tega ne zasluži, temuč da ga kregate le za to, ker ste jezni. Toraj prvo pravilo je, nikedar v jezi kaznovati. Ko ste mirni, določite pravi čas in kraj kazni. Ako se otrok ni pregrešil očitno, ga tudi ne kaznujte vpricho drugih. To bi otroka preveč žalilo in kazen bi ne dosegla svojega namena. Ako se pa otrok, takrat ko ga grajate, razjezi, ako vam nespošt-

ljivo odgovarja in vas žali, tega ne smete terpeti in tudi ne brez kazni pustiti.

Vender morate v tem slučaju počakati s kaznijo tako dolgo, dokler je otrok razburjen. Pustite ga v miru in dajte mu čas, da se vmiri in sam pride do spoznanja krivice, ki jo je storil. Ko bo to spoznal, bo vže prišel in vas odpuščanja prosil. Nato naj še le sledi kazen, ki naj bo pa bolj mila. Ako pa ostane termast, mora biti kazen ostrejša. Bog sam govori: «Ne odteguj otroku krotitve». Pri tem vas mora pa voditi edino le ljubezen do otroka. Zakaj pisano je: «Komer se šibe škoda zdi, ta sovraži svojega sinu; kedor ga pa ljubi, ga vedno strahuje». Ne bojte se otroka sè šibo kaznovati, „zakaj, če ga sè šibo vdariš, ne bo vmerl.“ Telo kaznovano dušo posveti. Sv. pismo pravi: «Ti ga boš sè šibo vdaril, njegovo dušo pa boš pekla rešil». To strahovanje sè šibo pa rabite redko in le v skrajni sili, ako vse drugo nič ne izda. Opominjajte otroka dvakrat, trikrat, poskusite z lahkimi kaznimi; ako ostane nepokoren, pa bodite neizprosljivi in vzemite šibe v roko. Ako se otrok podverže in odpuščanja prosi, recite mu krotko: «Odpustim ti iz serca in upam, da me ne boš več prisilil tako kaznovati». Bodite neizprosljivi v tej reči, drugače bo otrok mislil: «Oče, mati mi sicer žugajo, ne store pa nič hudega».

Še na neko okoliščino morajo paziti posebno matere. Neketere matere branijo otroka, ako ga oče kaznuje, grajajo očeta, tolažijo otroka in ga s tem prav pokvarijo. Nespametna mati, ti spravljaš otroka v nesrečo! Ako ti otrok toži, da ga je oče pretepel, reci kratko: «Gotovo si to zaslužil» in ne poslušaj njegovih izgovorov. Nikar ne reci: «Moj mož je nespameten». Morebiti je res prekoračil prave meje; ali še bolj nespametno je, ako ti na to otroka pomiluješ in izgovarjaš.

Ako si res prepričana, da oče ni prav ravnal, povej mu to pozneje, ko bosta sama, nikedar pa ne v pričo otroka. Le v tem slučaju, ako je oče preveč razburjen in bi vtegnill otroka kaj poškodovati, smeš posredovati in očeta opominjati, da naj bo zmeren in previden. Sploh pa morata z možem biti v tej reči edina in enih misli. Varujte se, stariši, tudi tega, da ne boste otroku prehitro verjeli, ako vam toži, da je bil v šoli po krivici ali prehudo kaznovan.

Smete sicer mirno poprašati učitelja ali učiteljico, nikedar pa vdati se jezi in v razburjenosti kaj jima očitati, ako se niste prej dobro prepričali.

O, ke bi stariši v pravi ljubezni svoje otroke vedno in previdno kaznovali, koliko lepega sadu bi v poznejših letih želi, koliko veselja bi vživali pri svojih pridnih in vbogljivih otrocih in koliko bi jim to pomagalo za njih neumerjoče duše!

(Dalje prih.)

Socijalni odlomki.

(Dalje.)

P. S. Z.

Najboljša socijalna naprava.

Sv. Frančišek je hotel enega svojih redovnikov skusiti v pokorščini in ponižnosti. Bila sta na kraju, kjer se je bila zbrala velika množica ljudi, da bi slišala zveličavne nauke sv. Frančiška. Ta zapove svojemu tovarišu, naj stopi — toda brez gornje obleke — na pridižnico in oznanjuje ljudem božjo besedo. Pokorni in ponižni redovnik sluša in stopi brez gornje obleke na določeno mesto, da bi ljudem govoril. Ali ko vidi pred seboj velikansko množico, ki ga v njegovi čudni noši radovedno in smeje se ogleduje, polasti se ga sramežljivost in ves zmeden začne govoriti: „Varujte se dobrega in delajte hudo“. Glasen smeh se čuje mej množico. Tu pokliče sv. Frančišek brata s pridižnice, stopi sam nanjo, pohvali brata za njegovo pokorščino, ljudem pa pravi: „Vam se zdi, da se je moj sobrat zmotil, pa vedite, da je prav govoril, ko vam je rekel: Varujte se dobrega in delajte hudo“. Zakaj, mnogi imate pravo dobro za hudo, tisto pa, kar je v resnici hudo, imenujete dobro. Veliko jih je, ki se jim zdijo molitev, zatajevanje, ponižnost in kerščanske čednosti nekaj hudega; nasprotno imajo pa grešno razveseljevanje, bogastvo, čast in, kar v greh napeljuje in se volji božji vstavlja, za dobro. Če vi torej dobro hudo imenujete in hudo dobro, je moj sobrat prav imel, da vam je govoril: „Varujte se dobrega in de-

lajte hudo, t. j. varujte se tistega, kar grešni svet ceni in ljubi, pa delajte tisto, kar ima popačeni svet za hudo“.

Sv. Frančišek velja pri vseh ljudeh, celo učenjakih, ki ga poznajo in resnico ljubijo, za enega najboljših in prvih prenoviteljev človeške družbe.*) Pa ke bi prišel ta odlični in priznani preosnovatelj sedaj mej današnje ljudi, mej soc. demokrate, mej može slobodne misli in mej razne brezverce, kaj mislite, dragi bravci, kaj bi jim govoril? Rekel bi, kakor nekedaj: «Varujte se dobrega, delajte hudo!» Saj tudi današnja človeška družba mnogo dobrega slabo in zlo imenuje, zlo in hudo ima pa za dobro.

Še bolj daleč so mnogi zabredli v „razsvetljenem“ stoletju. Ono, ki je za človeško družbo največe dobro, imajo, za najhujše zlo! In to je sv. spoved ali zakrament sv. pokore.

Mnogi, še celo nič hudega misleči, imajo spoved za nekako zlo, drugi jo pa napadajo iz hudobije in neznanja. Toda, če pogledamo spoved malo bolj od blizu, moramo priznati, da je ravno ta naprava Jezusova največa dobrot, ki je koristna posameznim ljudem, koristna za družinsko življenje, za blagostanje držav in cele človeške družbe. Pomen spovedi je v družabnem ali socialnem oziru silno velik.

Poglejmo najprej, kako koristna je spoved za posamezne ude človeške družbe.

Gotove verste ljudje so pri človeku tajili razne njegove zmožnosti in lepe lastnosti, a v tem se menda zlagajo vsi, da ima človek vsajeno v svoje naravno nagnenje hrepenenje po sreči. Stvarnik sam nam je dal to hrepenenje in je hotel človeka osrečiti. Srečni naj bi bili v zemeljskem raj, brez vseh nadlog in srečni v večnosti pri Bogu v nebesih. Tako je odločil Gospod Bog; a prvi greh v raj nas je te sreče oropal. Ko nas je Jezus na križu rešil

*) Italijanski pisatelj Saljvanjini (Salvagnini), ki se ne more šteti mej pobožne duše, on, ki sv. Frančišku očita, da je bil prepobožen, ga vender ko preosnovatelja silno visoko povzdiguje. Pravi, da je izmej vseh najbolj neodvisen in izviren. Imenuje ga Orfeja srednjega veka, ki je vkrotil divjost živali in terdobo ljudi. . . «Ta človek, tako krotak in proprost, je jasno poznal svoj čas in imel pred očmi svoj cilj; imel modrost najboljšega politika.» (St. Ant. di Pad. pag. 67—71.)

večnega pogubljenja, so časni nasledki greha ostali. Naša zemeljska sreča je bila skaljena tudi po odrešenju, a hrepenenje po nji nam je ostalo vpisano v serce. In tako še dandanašnji vboği zemljani dirjajo za srečo in jo iščejo povsod.

Imenitno vprašanje je, kaj je temelj sreče? Skušnja nas uči in serce nam pravi, da je podlaga ali temelj sreče čista vest, nedolžno serce, kaker je nasprotno greh in ž njim omadeževano serce sreče grob.

Če hočemo torej srečni biti, je treba pred vsem, da je naše serce čisto. Ako je pa vest omadeževana z grehom, ga moramo odstraniti in serce očistiti. Ker pa moremo mir vesti in čistost serca zadobiti v dobri spovedi, zato smemo reči, da je sv. spoved za kristjana, ki je grešil, temeljni pogoj prave sreče in resnične zadovoljnosti. Dokler se zaveda, da ga greh deli od Boga, ki je zadnji cilj in izvir sreče, dokler mu očita serce, da je sè stvarnikom in prihodnjim sodnikom v sovraštvu, tako dolgo ni srečen in srečen biti ne more.

Prilika o zgubljenem sinu je našim dragim bravcem gotovo dobro znana. Ta je prava podoba v greh padlega človeka. Ko je zgubljeni sin zapustil očeta in vse zapravlil, se je čutil nesrečnega in ni prej našel miru, dokler ni očeta prosil odpuščenja in se ž njim pomiril. Človek tudi z grehom Boga zapusti, pa je brez njega nesrečen. Keteri se v sv. spovedi ž njim zopet spravi, najde mir; kedor se pa pogreza vedno globokeje in išče sreče v svetnem vživanju brez Boga, ta je vedno nemiren in ni srečen. Kar je Bog po preroku Izaiju govoril, to se še vedno vresničuje: „Hudobni nimajo miru.“ Zgubljeni sin je bil po spravi z očetom popolnoma srečen. Tako srečnega se je čutil, da je bil pripravljen biti za zadnjega hlapca v hiši, samo da more pri njem ostati. Iz tega se vidi, da ni vboštvo ali ponižanje še nobena nesreča, ako smo prijateli božji. Oni, ki iščejo rešitev soc. vprašanja le v bogastvu ali v napačni prostosti, v časti in svetnem vživanju, ga ne bodo prav rešili. Dajte ljudem vse, pa jih pustite v grehu, nesrečni bodo in nezadovoljni na kupih zlata.

Greh je največe in najhujše zlo. Tega je treba ljudi pred vsem varovati. Adam je grešil. Nihče mu ni še ničesar

očital, Bog kazni še ni bil napovedal, imel je še vedno vsega v obilnosti, kaker poprej, pa je vender nemiren begal po raju in škrlil se. — Kajn je grešil, zgubil je mir in ves nesrečen in obupan taval po zemlji. — David je grešil, pa je v istem hipu postal nesrečen pri vsem svojem bogastvu v kraljevski časti. — In da bi videli v serca vseh onih ljudi, ketere svet blagruje zavoljo premoženja, ali imenitnega stanu, ali častnih služeb, ali zavoljo telesne lepote in dušnih zmožnosti ali zaradi kakih drugih svetnih dobrot, o koliko takih ljudi bi videli, da so nemirni in nesrečni zavoljo pekoče vesti. Greh dela narode nesrečne. Dobra spoved nas pa greha reši, nam verne mir vesti in zato moramo reči in priznati, da je spoved največa socialjna dobrota za padli človeški rod.

Spoved je zahteva našega serca. Ali ni res? Mislite samo na čas stisek in težav. Kako rad bolnik potoži čez svoje bolečine, in če najde osebo, ki sočutno posluša njegovo tožbo ter ga pomiluje in tolaži, se čuti polajšanega. Ravno tako je tudi v dušnih nadlogah. Če te preganjajo. neprijатели ali se imaš za zapuščenega in preziranega, če ti notranja žalost napaja serce, o kako vesel si, ko se potožiš dobremu prijatelju. Ali ni tako? Serce samo zahteva, da odkriješ notranje bolečine osebi, kateri zaupaš. Omadeževana vest je pa najhujša bolečina. In ker človek po svojem naravnem nagnjenju hrepeni vtolažiti nepokojno vest, zato se je že neredko zgodilo, da so se hudodelniki sami izročili sodnji in spovedali svoje krivice. Mnoge druge je pekoča vest gnala v obupnost, da so si sami vzeli življenje, ker hudobije niso hoteli priznati iz strahu ali sramote. Ke bi smele govoriti neme spovednice, pripovedovale bi nam, koliko terdovratnih grešnikov je po spovedi od veselja jokalo, ker so se spovedjo zadobiti dolgo zaželjeni mir. Vse take skušnje iz življenja nam jasno pričajo, da je spoved potreba našega serca. Če hočemo tedaj človeka osrečiti, je treba ozirati se tudi na to naravno zahtevo in spovedi pri reševanju soc. vprašanju prezreti ne smemo.

Vedno se povdarja, da je treba človeka olikati in ga peljati do napredka. To je prav lepo in koristno. Ali pa ne vejo možje, ki imajo omiko in napredek tako pogosto na jeziku, da je ravno spoved sredstvo, ki človeka izpopolnjuje

in plemenitega dela? Že stari poganski modrijani so povdarjali, da je prva in največa modrost, tedaj verhunec olike in napredka! — spoznati samega sebe. Tako so mislili tudi svetniki božji in vsi veliki možje. Sv. Avguštin, ki je znal globoko misliti, kaker malokedo, in je imel mnogo skušnje, je pogosto prosil: „O Bog, daj, da spoznam tebe, daj da spoznam sebe.“ Sv. Frančišek je večkrat zdihoval: „Kedo si ti, o Bog, kedo sem jaz!“ Prav je, da se človek po svojih močeh trudi za napredek v raznih znanstvih, ni pa prav pri tem zanemariti samega sebe. Lepo in koristno je mnogo znati, a najlepše in najkoristniše je poznati sebe. Spoznanje samega sebe je največa učenost in najvišji napredek.

Nobena stvar nas ne pelje tako naravnost do spoznanja samega sebe, ko sv. spoved. Tu je treba pri spraševanju vesti preiskati vse skrivne kote serca, ozreti se ne samo na dela in besede, ampak tudi na želje in misli. Ničesar se ne sme olepšati, ničesar prikriti, vse mora biti jasno in odkrito, kaker pred sodnjim stolom vsevednega in pravičnega Boga. Spoved je šola spoznavanja samega sebe in zato šola največe in prave modrosti.

Spoved pospešuje tudi pobožnost in pošteno kerščansko življenje, kaker poterjuje vsagdanja skušnja. Saj je znano, da osebe, ki rade k spovedi hodijo, navadno prav pobožno in pošteno živijo; nasprotno se pa tisti, ki za spoved ne marajo, vdajo raznim strastem in pogosto velikim hudobijam. Kaker je brezbožnost glavni vzrok soc. vprašanja, tako bi bila pobožnost eno najboljših sredstev za rešitev tega vprašanja. In ker spoved pobožnost podpira, smemo zopet trditi, da je spoved izredno velika socialna dobrota.

Spoved nas odvrča od greha, napeljuje k čednostim, varuje nas pred skušnjavami in če pridejo, jih pomaga premagati. Spoved prepodi razne dvojbe, podpira nas v najhujših stiskah življenja, daje mir serca in sladi težave zemeljskega bivanja. In na smertno uro? Tu je sv. spoved zadnja in edina pomoč. K nji se zatekajo prav pogosto največi brezbožneži v zadnjih trenutkih. Zakaj pa? Zato, ker jim tako vleva serce, zato ker bi se radi rešili grehov, dobili mir serca, potolažili pekočo vest in si zagotovili srečno večnost. — Spoved osrečuje človeka v življenju,

osrečuje ga in krepča v zadnjih zdihljajih, in zato moramo priznati: Spoved je najboljša socialna naprava.

Protestanti so spoved odpravili, ker je tako mnogim bolj ugajalo. Evangelijsko to ni bilo, pa pri Lutru je veljal izrek: „Za vzrok je dovolj moja volja.“¹⁾ Kako se pa počutijo brez spovedi; ali so bolj srečni? Nikaker ne! Pred petimi leti je pisal neki protestantovski časopis, ki izhaja v njihovem središču in ga oni sami izdajejo:²⁾

„Kar naša (t. j. protestantovska) cerkev potrebuje ko vsagdanji kruh, je oživiljenje spovedi. Kedor je bil delj časa za pastorja (t. j. protestantovski duhovnik), ve, da je naša (protest.) cerkev polna ljudi, ki se morajo spovedati in zopet polna ljudi, ki se spovedati želijo. Na tisoče je takih, ki jih preteklost preganja in straši kakor črna senca. Radi bi madeže grehov zbrisali sè solzami in kervijo. Ali rana vesti ostane odperta, duša bolna, manjka jim besede odpuščenja in sicer božje besede iz človeških ust.“

Vtegnil bi kedo vgovarjati: „Pa je vendar mnogo ljudi, posebno izmej olikanih stanov, ki brez spovedi srečno in dobro živijo.“ — Da živijo mnogi kristijani, posebno izmej onih, ki so bolj dolgo v šolo hodili, brez letne spovedi, to moramo sè žalostjo priznati, a da živijo vsi ali vsaj večina tistih srečno, nad tem pa po pravici dvojimo. Neketeri so res brez spovedi potopili svoje serce v svetno bogastvo ali nizke strasti, ali jih je preslepila svetna čast, ker so na Boga pozabili. Sedaj živijo mirno ali nemirno, zadovoljno ali nezadovoljno, veselo ali žalostno — ne vem natančno —. A toliko vem, da se pogosto mnogi od teh navidezno smejajo in radujejo, a v sercu bijejo v času miru in samovanja grozne boje, kjer gloje červ nemirne in pekoče vesti brez pokoja, ter pripravi neketere do spoznanja, druge vleče v obupno smert, mnoge pa spravi tudi ob pamet in razum.

Pruski kralj — poznejši cesar Viljheljm I. — je dal popisati vse norišnice svoje dežele. V to določeni možje so natančno zaznamovali, koliko je v kateri norišnici katoli-

¹⁾ Stat pro ratione voluntas.

²⁾ «Reichsbote» v začetka l. 1800, Prim. Wetzels, Planke im Schiffbruch str. 78.

čanov, protestantov, judov in družih. Kralj se je čudil, odkod to, da je v Šleziji mej norci tako malo katoličanov, pa zelo veliko število protestantov. Vprašal je najbolj izvedenega zdravnika, nekega protestanta, kaj misli on. Ta mu da odgovor: „To ni prav nič čudnega, da jih od katoličanov menj znori ko pri nas. Na obeh straneh se greši. Toda katoličani imajo spoved, mi pa ne. In ravno zato, ker nигdar nismo gotovi, da nam je Bog grehe odpustil, zato veliko protestantov znori. Ta notranji nemir je že mnoge ob pamet pripravil.“¹⁾

Neketeri drugi imajo spoved za ponižanje človeške časti. Tem pa ne vem, ali naj se smejamo, ali jih pomilujmo. Spoved je za človeka ponižanje! Kedo pravi to? O, to so tisti, ki so človeka razglasili za žival. Hinavci! Kedo je človeka bolj ponižal, ko moderna olika? — Spoved človeka ponižuje! Ponižuje ga, to je res, a le toliko, da ga s tem ponižanjem zopet povzdigne do časti božjega otroka. Spoved človeka poniževaje povišuje, svetna modrost ga pa poviševaje ponižuje. Spoved mu torej zgubljeno čast vrača, brezbožna veda in nauk o napačni slobodi mu jo pa naravnost krade. Toda o tem se bomo še pogovorili.

(Dalje prih.)

Spomini na moje romanje v Sv. Deželu.

P. E. P.

20. Sv. maša v vertu Getsemani — Betanija — Lazarjev grob.

V soboto dne 21. februarja zjutraj smo šli precej zgodaj maševat v vert Getsemani, ki leži v znožju Oljiske gore. V tem vertu je Gospod kervavi pot potil. Sv. pismo pravi: «In je vun šel po navadi na Oljisko goro. Za njim so šli pa tudi učenci». (Luk. 22 39.) Polna velikonočna luna je razsvitljevala jeruzalemsko zidovje. Tedaj je prišel Gospod sè svojimi učenci po dolini Jozafat čez spodnji most,

¹⁾ Prim. Wetzel: Die Planke im Schiffbruch str. 37 in 38.

ki je vodil čez potok Cedron, na pristavo, katero so imenovali Getsemani in je ležala v znožju Oljiske gore. Skozi to pristavo vodi dandanašnji pot na Oljisko goro. Na desni strani ceste je visoko obzidan vert Getsemani, ki je last katoličanov.

V tem vertu stoji osem starodavnih oljičnih dreves, katerih debla so po več metrov debela. Ta starodavna drevesa so obzidana in sè železno mrežo obdana. Kako častitljiva so ta drevesa! Akoravno ni popolnoma gotovo, da bi bila ta drevesa že v Gospodovem času stala, je vender gotovo, da so izrastla iz korenin onih dreves, pod katerimi se je mili Izveličar tolikrat mudil v molitvi.

Okrog tih dreves je zasajenih vse polno lepih cvetic. Zlasti veliko je nekih erdečih, ketere imenujejo arabi «dam - el - Mesijah», to je, kri Mesijeva. In res, se vidijo cvetice, kaker bi bile iz kapljic kervi pognale erdeči svoj cvet. Dolgo lahko stoji romar pod starodavnimi oljikami in misli na ono strašno noč, v kateri je bil Gospod v zadnjik tukaj sè svojimi učenci. — Krog verta je v zid vdelan prav lep križev pot.

Ginjen premišljuje romar, kako je Gospod tukaj pustil osem svojih aposteljnov, tri pa je vzel seboj, ko je šel nekoliko naprej po vertu. Peter, Janez in Jakob, ki so bili priče njegove slave na gori Tabor, imajo postati tudi priče njegovega ponižanja in njegovega kervavega potu. Gospod jim je rekel: «Moja duša je žalostna do smerti; ostanite tukaj in čujte z menoj.» (Mat. 26, 38.) Še dandanašnji se kaže blizu zidu pri plošnati skali kraj, kjer so učenci spali. Dvanajst korakov od te skale je mesto, kjer je nesrečni Judež Gospoda izdal.

Kje pa je kraj, kjer je Gospod kervavi pot potil? — Evangelij nam pripoveduje takole: «In je malo dalje šel, in padel na svoj obraz, in je molil rekoč: Moj Oče! ako je mogoče, naj gre od mene ta kelih; pa vender ne kaker jaz hočem, ampak kaker ti.» (Mat. 26, 39.). Tako je molil Gospod trikrat in trikrat se je vernil k učencem, toda vse trikrat jih je našel speče. Ko je Gospod trikrat priserčno molil to molitev, se prikaže angelj z nebes in ga pokrepča. Prinesel je človeški naravi Gospodovi kelih terpljenja, ob jednem pa tudi moči in poguma, da more piti ta kelih v čast božjo

in zveličanje duš. — Vse je bilo tedaj odločeno in Gospod je bil pripravljen sramotno vmreti. Gospod pade za par trenutkov na svoj obraz, smertne težave se ga lotijo, on pa še bolj goreče moli. «In ko so ga smertne težave obšle je preserčniše molil. Njegov pot pa je bil, kaker kervave kaplje tekoče na zemljo.» (Luk. 23, 43-44).

Kje je tedaj tisto mesto, kjer se je to zgodilo? — Dober lučaj od mesta, kjer so učenci spali, je skalnata dublina, v kateri je po starem izročilu božji Izveličar potil kervavi pot. Vhod in pa svetišče sta od zunaj podobna kaki kleti. Votlina, ki je 18 m. dolga, 9 m. visoka, ni pobeljena, mariveč povsod vidiš, kaker v Gospodovem času, golo skalo, Zgoraj je luknja, skozi katero prihaja svetloba. V tej votlini so trije aljarji. Na mestu, kjer je Gospod kervavi pot potil je glavni aljar, pred katerim gori vedno po več svetiljek, ki razsvetlujejo lepo aljarno sliko, ketera nam predstavlja, kako tolaži angelj milega Izveličarja. V tem svetišču smo opravili svete maše. Pred velikim aljarjem so zapisane besede: «Tukaj je postal njegov pot kaker kaplje kervi tekoče na zemljo». — Kako globoko seže v svetiščih Sv. Dežele v serce beseda: «Tukaj»! V to globoko in prostorno votlino je bežal do smerti vžaljeni Gospod. Tukaj je ležal na zemlji v temi dupline razsvetljene le od posameznih žarkov blede lune. Tukaj je zdihoval: «Oče moj! ako ne more ta kelih mimo iti, kaker da ga pijem, naj se zgodi tvoja volja». Mat. 26, 42. Kaker strašne pošasti gleda Gospod tukaj grehe, za ketere ima zadostiti on, ki je nedolžen. Mili Jezus gleda terpljenje, ki ga čaka in moli tako rekoč prvi križev pot.

Le za par trenutkov razsvetljuje to duplino nebeška luč, ko se prikaže angelj iz nebes. Globoko ginjen poljubi romar sveta tla, ketera so pila nekedar Gospodov kervavi pot.

Ko prebori Izveličar smertne težave, se pogumno vzdigne, gre izdajavcu naproti in ga dobi prav blizu tam kjer so učenci spali in da se mu celo poljubiti. Le še en sam žarek božanstva se zasveti, ko reče Gospod: «Jaz sem» in ko pri teh besedah popadajo preplašeni sovražniki na tla. Ko je pa Gospod pokazal svojo moč, ketere noče rabiti, se da vjeti in zvezati in pravi: «To je vaša ura in oblast

teme». (Luk. 22, 53.) V divjem begu se razperše aposteljni, Gospoda ga odpeljejo čez potok Cedron na goro Sijon, kjer velika duhovnika Ana in Kajfa nesterpljivo pričakujeta izdanega Jezusa.

Kako lep zgled nam je Gospod na Oljiski gori za naše obnašanje ob urah terpljenja in britkosti! Mi vidimo Gospoda vtopljenega v britko žalost, mi vidimo, kako vstrepetava njegova človeška narava pred tolikim terpljenjem. Kaj stori Gospod ob tej težki uri? — On moli. In ko raste terpljenje, moli še preserčniše. Kolika vdanost! Kje išče Izveličar tolažbe? Ne pri ljudeh, ki spe. V molitvi išče on tolažbo, katero mu prinese angelj iz nebes, ne odvzame mu pa terpljenja.

Po sv. maši smo šli na vert Getsemani, kjer nam je postregel redovni brat, ki je čuvaj verta, s černo kavo in dal nam je nekaj obljivenih vejic in cvetic v spomin.

Na Oljisko goro, ki je 830 m visoka, vodijo trije poti. Izbrali smo srednji, ki vodi mimo nove bogate sv. Magdaleni posvečene ruske cerkve. Zidava in olepšava cerkve je jako bogata, kuplje zvonikov so močno pozlačene. Podobe v tej cerkvi je slikal v sedanji vojski padli ruski umetnik Vereščagin. Ko smo vstopili v cerkev, so imeli ravno svojo liturgijo. Kar ostermeli smo, ko smo slišali prekrasno triglasno petje in odgovarjanje pri slovesni službi božji. Izvedel sem pozneje, da imajo Rusi v Jeruzalemu mnogo v Petrogradu popolnoma izurjenih pevcev. Tako so glede lepega petja brez dvojbe Rusi prvi v Jeruzalemu.

Od cerkve sv. Magdalene smo krenili proti vshodu v Betanijo, kjer so stanovali nekedaj Lazar, Marija in Marta. Iz sv. pisma nam je znano, kako rad je zahajal Gospod k tej družini. Betanija je od Jeruzalema pičlo uro hoda oddaljena. Pot vodi navkreber. Toda to nas prav nič ni strudilo, da, celo prav nam je bilo, ker smo s te višine jako lepo videli Jeruzalem. Na poti v Betanijo se kaže mesto, kjer je Gospod preklel nerodovitno figovo drevo.

Betanija je sedaj slaba vas, krog ketere raste prav mnogo dreves. Na pol nagi otroci so nam prihiteli tudi tukaj naproti in prosili in vpili so: bakšiš, bakšiš! Obiskali smo najpoprej Lazarjev grob, poleg keterega stoji stara cerkvica, ki je sedaj mošeja. Saj tudi mohamedanci časte

Lazarja kot svetnika. Pervotno so vodile iz cerkvice stopnjice v Lazarjev grob. Ker pa pozneje mohamedanci niso pustili, da bi tudi kristjani rabili te stopnjice, so ti napravili od vnanje severne strani 24 stopnjic, po katerih se pride v v Lazarjev grob. Sv. Janez ni brez vzroka v 11. poglavju svojega evangelija jako obširen pri popisovanju čudežnega zbujenja Lazarjevega. Zlasti s tem tako velikim čudežem storjenim pred mnogoštevilno množico je Jezus jasno spričal, da je Sin božji in obljubljeni Mesija. Posledice tega čudeža nam označuje sv. Janez z besedami: «Veliko judov tedaj, ki so bili prišli k Mariji in Marti in so videli, kar je Jezus storil, je vanj verovalo». (Jan. 11, 45.) Ta čudež je bil pa tudi povod, da so sklenili sovražniki Gospodovi njegovo smert. Z natančnim popisovanjem tega čudeža nam je pa hotel sv. Janez tudi pokazati, kako preserčno je ljubil Jezus svoje prijatelje.

Grob Lazarjev ste dve podzemeljski duplini. V prvi je stal Gospod, ko je Lazarja poklical, v drugi je ležalo mertvo Lazarjevo truplo. V prvi duplini mašujejo frančiškani na praznik sv. Lazarja, sv. Magdalene in sv. Marte. Da tega znamenitega kraja kristjani niso nikedar pozabili, nam priča sv. Jeronim, ki v svojih spisih omenja cerkev, ki je sezidana na Lazarjevem grobu. Pozneje so sezidali tudi nad hišo Simona gobovca in nad hišo Lazarjevo cerkve, ki so pa do celega razpadle, tako, da se najdejo komaj še njih sledovi.

Franciškani v Brežicah.

P. A. F.

B. Zgodovina samostanske cerkve.

I. Cerkev in oltarji.

Frančiškansko cerkev v Brežicah so začeli zidati sè samostanom vred. Zidali so jo devet let, popolnoma dokončali so jo pa še le leta 1685. Dolga je 26 metrov, široka brez škapulirske kapele 10 metrov in pol, visoka pa ravno 10 metrov. Po želji vstanoviteljice, mejne grofinje Marije

Julijane rojene Frankopanke, vdove po grofu Abensberg in Traun, so postavili svetega Antona Padovanskega za patrona tej cerkvi. Cerkev z velikim oltarjem svetega Antona Padovanskega je posvetil pater Bonifacij Čekóti (Cecotti), frančiškan, škof v Pičanu (Pédena) v Istri 12. avgusta 1750. Obletnico posvečenja cerkve z osmino je postavil na nedeljo po sv. Jerneju. Ker je cerkev zidana na vlažnem kraju, je voda prihajala v grobnice (rakve). Pater Urban Nussdorfer, tedanji gvardijan, je dal napraviti globok vodnik od velikega oltarja po sredi cerkve čez cesto naravnost v Verbino, koder je začela teči Sava leta 1781. Od kovača, cerkvi nasproti je odkupil leta 1745 za to potrebni svet, in sicer za 5 gl. za zmiraj. Tega leta so napravili tudi nove orglje, ketere je naredil brat lajik Jožef Jesenko, mizar, ki je tudi orglje delal. Klopi v cerkvi so naredili 1729, popravili so jih 1826, in skoraj popolnoma nove so postavili leta 1893. Kamnit tlak so naredili leta 1756. Znotraj je začel cerkev slikati z drugimi mojster Jožef Bonítti doma iz Glemóne (Gemona) na Laškem 24. junija 1841. Da bi nagnil Bog mnogo dobrotnikov za popravo samostanske cerkve, so začeli opravljati devetdnevnicó v čast sv. Antonu Padovanskemu 21. novembra 1892. 9. aprilja 1893 so začeli propravljati cerkev pod vodstvom zidarskega mojstra Franceta Tavčarja. Stene so na novo ometali in pobarvali, napravili so nov tlak (škerli bele in černe, na neketerih krajih šamotne plošče); škapulirsko kapelo so znižali; naredili so nove klopi in spovednice. Iz dveh izeb nad zakristijo so naredili oratorij, ki so ga z novim oknom v prezbiterij s cerkvijo zvezali, postavili oltar in križev pot. Tako znotraj prenovljeno cerkev z novim velikim oltarjem so posvetili prevzvišeni knezoškof lavantinski Mihael Napotnik, 26. avgusta 1893. K tej slovesnosti je prišlo 16 duhovnikov iz lavantinske, ljubljanske in zagrebške škofije. Leta 1904 so postavili nov božji grob. Napravili so tudi nove oltarje, velikega, v škapulirski kapeli, in presvetega Serca Jezusovega in prečistega Serca Marijinega. Popolnoma cerkev ni še prenovljena; ker pa ni bilo nove pomoči in milodarov, se je delo vstavilo, dokler se ne bo miloščinje toliko nabralo, da bo mogoče cerkev najprej zunaj in potem tudi znotraj prenoviti, kar še manjka. Cerkev je imela in ima še 6 oltarjev. Veliki oltar je posvečen

sv. Antonu Padovanskemu¹⁾ V začetku je bil majhin ; okoli leta 1698 so ga dali napraviti grofje Atems visokega do stropa ; čez 75 let je dal delat novega grof Ferdinand Atems, postavili so ga leta 1773. Leta 1893 so postavili majhinega kamnitega s tabernakeljnom in na vsaki strani enim angeljem. Nad tabernakeljnom v zidu stoji kamnit pobarvan kip (podoba) sv. Antona Padovanskega z Jezuščkom v desnici. Zraven kipa sv. Antona je na moški strani na zidu kip svetega Juda Tadeja, na ženski strani pa kip svete Monike, matere sv. Avguština. Kipe je naredil kipar Vurnik iz Radoljice, veliki oltar pa Toman v Ljubljani. Na veliki oltar postavljajo že od nekedaj, pred kip svetega Antona, podobo brezmadežne device Marije za praznik njenega brezmadežnega spočetja in osmino, v postnem času podobo križanega Jezusa, za praznik karmeljske Matere božje in nedeljo potem. podobo Matere božje sè škapulirjem, za porcijunkulo pa podobo sv. Frančiška, ki prejema imenovani odpustek od Jezusa. Te podobe (slike) so bile narejene že pred 18. julijem 1763. Veliki oltar je obdarjen s popolnim odpustkom, kaker vsi veliki oltarji v frančiškanskih cerkvah (priviligiran). Pervi stranski oltar na moški strani je v škapulirski kapeli katero je dala delati škapulirska bratovščina. V starem oltarju je bila lepa podoba škapulirske Matere božje, katero je naslikal sloveči slikar Valentin Menzinger v Ljubljani. Ta oltar je privilegiran vsako soboto za rajne ude karmeljske bratovščine²⁾ ; pod oltarjem je bila grobnica za rajne ude. Ta leseni oltar so l. 1893 odpravili, kapelo znižali ; zdaj stoji na cementni oltarni mizi v sredi tabernakelj, na listni strani kip svetega Ludovika, na evangeljski sv. Elizabete, nad tabernakeljnom Matere božje karmeljske. Na zidu stoji kip sv. Frančiška, na mestu imenovane podobe karmeljske Matere božje. Ta podoba visi zdaj v prezbiterju na ženski strani. Na listni strani te kapele visi na steni podoba svete Barbare device in marternice z napisom na okvirju : «Katir bo mene u Shiulejn zhastiu bo nasadno Uro pomozh dobiu». Letnice ni. Za to kapelo je skerbela nekedaj cvetoča karmeljska bratovščina, zdaj pa tretji red.

¹⁾ Veliki oltar je posvečen (konsekriran), drugi pa ne.

²⁾ Breve Pii VI. dd. 28 (?), pontificatus anno tertio ad septenn.

Drugi stranski oltar na moški strani je bil svetega Dizma, desnega razbojnika, s Kristusom na križ prubitim; podobo je slikal de Flor. Leta 1778 so djali v oltar novo podobo Kristusovo, ki nosi križ, in od takrat so ga začeli imenovati pri svetem Križu. Ta oltar sta postavila grof Tadej in njegova žena Regina, rojena grofinja Wurmbrand. Leta 1893 so poderli ta oltar, naredili iz cementa novo oltarno mizo in na zid obesili podobo presvetega Jezusovega Serca. Leta 1902 je naredil Leopold Perko od Svete Trojice v Slovenskih goricah lesen nadstavek s kipi presvetega Jezusovega Serca, sv. Janeza evangelista in sv. Nikolaja, marternika gorkumskega. Oltar je bil 2. avgusta 1902 samo blagoslovljen.

Tretji stranski oltar na moški strani je sv. Petra Aljkanterškega, spoznavavca prvega reda sv. Frančiška. Z miloščinjo raznih dobrotnikov so postavili leta 1757 nov oltar z novo krasno podobo, katero je kupil za štiri zlate samostanski duhovni oče Daniel Avguštin Rubida. Ta oltar, ki je stal 50 gl., so skrajšali leta 1892, prej je bil visok do stropa.

Na ženski strani sta zdaj dva oltarja, prečistega serca Marijinega in sv. Jožefa, ženina presvete device Marije. Kjer je zdaj oltar prečistega serca Marijinega, je bil najprej oltar svete Ane, potem so postavili nanj kip Matere božje (statua B. M. V. Brunnensis). 16. aprilja 1769 pa, tretjo nedeljo po veliki noči, so prinesli sem v procesiji čudodelni kip Matere božje lankoviške. Te veličastne slovesnosti se je vdeležila obilna množica vernih. Sveta Marija milosti (Sancta Maria de gratiis), tako so imenovali to podobo (kip) Matere božje, o kateri bomo nekoliko več povedali. Ta kip je lepo izrezan iz lesa in 28·8 cm. visok. Ponarejen je po kipu Marije lankoviške. Mati božja sedi, z desnico derži Jezuščka, v levici pa ima jabolko z recljem kvišku. Dete Jezušček ima v levici zlato žezlo, desnico derži na kolenu. Mati božja in Jezušček imata kroni na glavi. Na stojalu je latinski napis :

14 Sancta Maria de gratiis 26.

po naše : Sveta Marija milosti leta 1426.

Zadaj na kipu je s črnilom zapisano : Geweiht und ange-rührt, potem erdeč pečat lankoviškega samostana.

Naj povemo tu nekoliko o lankoviški Materi božji. Leta 1426 so bili Turki čez Hervaško prišli ropat na Štajersko. Tega leta so oropali tudi župno cerkev v Tišinu pri Radgoni. Iz te cerkve so pobrali zlatnino, srebernino in podobo (kip) Matere božje, ki je imela drago in veliko vredno obleko. Ker so jih kristjani nazaj zapodili, so na potu menj vredne reči proč pometali; mej drugimi rečmi so vergli tudi kip Matere božje s tenko obleko v neki germ. V tem germu je ležala sedem let. Pripovedujejo, da je nekega dne zapazil neki pastir, da nima vse živine. Ko išče po gozdu, zagleda tisto zgubljeno živino, kako kleči pred germom. Spravlja jo od germa; ko se pa ne da, pogleda v germ in zagleda vkradeni kip Matere božje. Hoče ga potegniti iz germa, pa ga nikaker ne more. Zato teče v vas povedat gospodu župniku, kaj je našel. Vsi vaščani so se silno razveselili nad tisto novico in so hiteli v omenjeni gozd h germu. Tudi župnik gre in vzdigne kip iz germa, ali nesti ga ne more v cerkev. Nato reče svojim vernim, da namerja Bog nekaj nenavadnega s tem kipom. Kaker nekedaj Filištejci v starem zakonu skrinjo zaveze, tako je dal kip postaviti na voz in vpreči dva izmej klečečih volov. Vola peljeta kip Matere božje, ali kako se vaščani zavzamejo, ko se na razkrižju zasučeta ne proti župni cerkvi v Tišin (Tischen), mariveč na cesto, ki pelje na gornje Štajersko. Sè silo so skušali spraviti vola na pot proti župni cerkvi, da bi zopet tam imeli svojo podobo Matere božjo, ali nikaker ni šolo. Neketeri so žalostni zdihovali: Nismo vredni, da bi imeli tako drag zaklad. Vola sta nato tri dni peljala podobo Matere božje mej Muro in Kajnahe (Kajnach) naprej, dokler nista mej Voitsbergom in Keflahom (Köflach) nekoliko postala. Tu stoji gradnerska kapela Matere božje, katero verni radi obiskujejo. Od tod sta vola dalje peljala do podnožja gore Stubalpe. Pred neko lipo sta se vstavila. Na to lipo so postavili verni leta 1433 kip Matere božje zraven kipa božjega Zveličarja, kateri je tam že prej visel. Tukaj je dal potem naprej cesar Sigismund sezidati kapelico, pozneje je vitez Jurij Gradner tam postavil novo cerkev in samostan za frančiškane. V veliki oltar so deli Marijin kip. Po tem kipu je torej narejen kip svete Marije milosti v Brežicah.

Ko so v slovesni procesiji prinesli ta kip v frančiškansko cerkev v Brežicah, so se priporočevali Materi božji ne samo posamezni, temuč tudi cele vasi, ki so prihajale v procesijah prosit pomoči v raznih potrebah. Peto nedeljo po veliki noči (30. aprilja) 1769 je n. pr. prišla procesija iz Pišec prosit za dobro letino in da bi jih Bog obvaroval kebrov, ki so delali veliko škodo v imenovani župniji. Praznik te podobe Matere božje so imeli vsako leto tretjo nedeljo po binkoštih (festum titolare). To nedeljo je prišla leta 1769 zaobljubljna procesija od svetega Lovrenca pri Bizeljškem v Krajini, da so se zahvalili Mariji za prejete milosti in da so se ji še za naprej priporočili. Perve dni meseca junija leta 1769 je bila velika suša okoli Brežic. Domača mestna župnija je napravila procesijo k podobi Matere božje Lankoviške, da bi sprosil potrebnega dežja. 14. junija je prišla procesija iz stare župne cerkve v samostansko, in še tisti dan so prejeli pohleven dež. 2. majnika 1781 je prišla procesija iz Sromelj, da bi jih Bog obvaroval gosenic. Marijine častivke so darovale lepe plaščke za ta kip; leta 1893 so oltar poderli, novo oltarno mizo naredili iz cementa in postavili nanjo podobo prečistega serca Marijinega. Leta 1902 je napravil Leopold Perko tudi za le-ta oltar kipe Matere božje prečistega serca, sv. Terezije, device, in svete Filomene, device, marternice. Podobo sv. Ane so prenesli na oltar sv. Petra Aljkantarskega, kip lankoviške Matere božje pa na oltar sv. Jožefa, ki je drugi stranski oltar na ženski strani.

Novi oltar svetega Jožefa so postavili leta 1780 z novo, vmetelniško, podobo, katero je slikal Andrej Herrlein v Ljubljani; kupil jo je za 34 gl. velik dobrotnik samostanski Schurey, brežiške grajščine oskerbnik. Leta 1893 so tudi ta oltar skrajšali; prej je bil visok do stropa. P. Greiderer piše, da je bila na tem oltarju podoba svete družine na begu v Egipt, lepa slika, ki je zdaj na samostanskem hodniku v prvem nadstropju.

V samostanskem oratoriju nad zakristijo je slika našega Odrešenika, ki križ nosi z nemškim podpisom. Pona-rejena je po sliki, ki je v frančiškanski cerkvi v Gradcu. To sliko je zapustil frančiškanski cerkvi plemeniti gospod de Kandúci (Canduzi). 4. marcija 1735 so jo postavili na

oltar sy. Križa. Imenitna je ta podoba za to, ker je iz nje, kaker se bere, spregovoril naš Zveličar nekaj besed gospodični Mariji Tereziji de Strobelhoffen. Ta gospodična je bila ničemerna; rada je imela lepo obleko, veselice in ples. Ko se je nekega dne v pustnem času leta 1645 pripravljala za veselico in sicer v izbi, kjer je visela imenovana podoba Kristusova, je zaslišala s podobe te le besede:

«Kaj za nečimernega sveta se veseljem zaganjaš,
Hči, ko Kristus jaz zate pod križem ječim!»

Te Kristusove besede so jo tako presunile, da je precej slekla ničemerno obleko z lepotičjem, zapustila svet in stopila v ostrejši red karmeličanek v Pragi. Svojim duhovnim sestram je sama pripovedovala svoje spreobrnjenje. To dogodbo je povedala tudi še na smertni postelji in štiri sestre karmeličanke so se pod njeno spisano izjavo ko priče podpisale. Pod podobo so te latinske verstice:

Prodigiis Christi (Lignum portantis) Imago
Splendet; quae quondam talia verba dedit:
Filia, quid vani sectaris gaudia mundi?
Pro te Christus ego sub Cruce triste gemo.¹⁾

Zvonik samostanske cerkve so sezidali s cerkvijo. Ostrešje nad zvonovi so večkrat prenovili. Leta 1744 so obesili dva zvona, manjši je bil blagoslovljen v Loretu, kjer je sveta hiša Matere božje. Zdaj visijo v zvoniku brez ure 4 majhini zvonovi. Veliki mej njimi ima napis: A Fulgure et Tempestate libera nos Domine. Gasparo Franchi. F. Anno 1721; ☒ srednji: Nicolaus Urbanus Boset Cilliae Me fudit Anno 1688 ☒; mali ima napisano: Johann Denzel in Marburg Anno 1874. Mich. Coss. Leta 1833 so prenesli iz majhinega zvonička nad zakristijo zvonček za tihe svete maše v veliki zvonik, da ga bolj slišijo v mestu, zvonček so pa poderli.

¹⁾ P. Placid. Herzog, Cosmographia Austriaco - franciscana. part. prior. pag. 301.

Čitanije Jezusovega Serca.

P. B. R.

(Dalje.)

22. Serce Jezusovo, sprava za naše grehe.

Novi 22. klic, ako ga hočemo prav umeti, treba pre-mišljevatí podobno, kaker smo pre-mišljevali 21. Zopet si postavimo tedaj pred oči 1.) greh in njegove nasledke, 2.) Gospodovo terpljenje — zadoščenje pravičnosti božji za grehe človeškega rodu.

Druga huda lastnost greha je ta, da v vsakem smertnem grehu tiči vpor zoper Boga, da se krade sè vsakim smertnim grehom Bogu dolžna čast. — Ke bi dejal otrok svojemu očetu: vi mi nimate vka-zovati, jaz sem sam svoj gospod, nisem vam dolžan hvaležnosti, bi bilo tako govorjenje silno prederzno in ostudno, mi vsi brez izjeme bi to ostro obsojali. — Prav tako ravna človek sè svojim Bogom, keder stori smertni greh. Človek, ta vboga kaplja na vejici, ki je popolnoma v božji oblasti, ki je večo hvaležnost in ljubezen dolžan Bogu, kaker otrok svojemu očetu, človek si dovoli kaj tacega. Jasno je, da Bog ne more pripuščati take prederznosti od strani svoje stvari. Eno ali drugo mora storiti Bog, da varuje in brani čast, ki mu gre. Ali mora prisiliti vporno stvar s kaznimi, da pripozna zoper svojo voljo božje veličanstvo, ali pa mu mora kedo zado-stiti za tako hudo žaljenje. Pa kedo naj mu zadosti? Kak navadni človek? Nemogoče! Kako bi mogla dati primerno zadoščenje končna stvar neskončnemu Stvarniku! Torej more edinole Bog sam tu pomagati. In res je pomagal. Sin božji je prevzel to nalogo. Včlovečil se je ter je tako sè svojim ponižanjem in svojo pokorščino zadostil Bogu za grehe sveta. Serce božjega Zveličarja je spravilo človeški rod z Bogom. Kako po pravici potemtakem kličemo: Serce Jezusovo, sprava za naše grehe!

V davnih časih je bilo pripuščeno upniku dolžnika, ki mu ni mogel poplačati dolgov, vreči v ječo, da, celo v suž-njost prodati njega in vso njegovo družino. Mislimo si ta-kega siromaka, postavimo se na njegovo mesto. Kaj bi začel

od samega veselja, ke bi mu ponudil v zadnjem hipu kak bogatin svoje zaklade, naj poplača ž njimi vse dolgove? Kako iz serca rad bi sprejel tako ponudbo! Mi vsi vemo, da smo dolžniki božji. Saj molimo tolikokrat: odpusti nam naše dolge. Bog je tudi pripravljen nam odpustiti, ali nekaj tirja njegova pravičnost — prej moramo poravnati svoj dolg, plačati je treba prej. Ker nimamo s čim, se nas vsmili naš najboljši prijatelj, Jezus, ponudi nam v poravnanje dolgov svoje bogate zaklade. Keder opravimo skesano sv. spoved, stopi naš Zveličar v nebesih pred prestol božje pravičnosti ter poravna dolgove iz zakladov svojega neskončnega zasluženja; prav tisto se zgodi pri vsaki sv. maši, kjer se daruje nedolžno Jagnje božje pravičnemu Bogu za grehe celega sveta. Leta zavest naj živi v našem sercu, potem nas ne bo treba nikedar priganjati k spovedi, ali k sv. maši, potem nam obojno ne bo nadležno, mariveč prijetno opravilo, kakor je vsem bogoljubnim dušam.

Tudi mi se moremo tedaj vdeležiti sprave Jezusovega Serca za naše grehe s tem, da radi in pogostokrat hodimo k spovedi in k sv. maši.

23. Serce Jezusovo, sè zasramovanjem nasičeno.

Smertni greh dalje ni samo kratenje Bogu dolžne časti, ampak je naravnost zasramovanje večnega Boga. To je tretja grozna stran greha. Zadostiti za neskončno krivico, ki se prizadene Bogu sè smertnim grehom, je mogel edinole Bog sam. Presveto Serce Sinu božjega je vzelo nase to delo vsmiljenja. Kako bridko je moralo poplačati Serce Jezusovo ta dolg človeškega rodu, nam pove 23. klic naših litanij z besedami: S. J. sè zasramovanjem nasičeno.

Če se nekoliko zatopimo v življenje, terpljenje in smert Jezusovo, nam bo to hitro jasno. O, koliko zasramovanja je moral vžiti Sin božji v svojem kratkem zemeljskem življenju! Le čujmo! Kaj ne, poštenega človeka nobena reč bolj ne boli, kakor če se mu po krivici blati njegova čast. Kolikor imenitniši je, toliko bolj ga boli, toliko večja je tudi krivica, ki se mu dela. Brez dvojbe ni videl svet boljšega svetejšega, popolnišega človeka od Boga-človeka Jezusa Kristusa. Nikedar ni nihče večega spoštovanja in češčenja

zaslužil, kaker Jezus. Toda, koliko in kako grenko zasramovanje je moral prestajati!

Kratili so mu sovražniki nedolžnost in svetost. Vpričo njih je govoril znane besede: kedo izmej vas¹me bo greha prepričal? (Jan. 8, 46). Nihče se ni oglasil. In kaj vse so govorili zoper njega! Da je od hudiča obseden, požrešnik, pijanec, nevaren človek, slabši od roparja in morivca Baraba, da zasluži smert na križu. Zasramovali so božjo modrost njegovo: v zasramovanje so ga oblekli v belo oblečilo, zapljuvali so ga in v obraz bili, norčevali se iz njegovih nauk. Terdili so, da nima ljubezni do Boga, da je zapeljivec ljudstva. Vzeli so mu dalje kraljevsko čast ter ga sramotili ko laži-kralja: ogernili so ga z erdečim plaščem, na glavo so mu dejali ternjevo krono, v roke so mu potisnili terst ter ga posadili na prestol — na kamen. Tajili so njegovo vsegamogočnost. «Aha, so klicali križanemu, kako tempelj božji podiraš in v treh dneh spet zidaš; pomagaj sam sebi! Če si Sin božji, stopi s križa» (Mat. 27, 40).

Kakšno grozno zasramovanje! kako je moralo raniti presv. Serce Jezusovo! Toda ni še konec. Ko Bog je gledal Gospod v prihodnje čase, in kaj je videlo njegovo božje oko? Milijone jih je videlo, ki ga bodo zaverгли, sovražili, sramotili, zlasti v največem dokazu njegove ljubezni, v zakramentu sv. Rešnjega Telesa.

Že za najbolj vbogega človeka bi bilo ravno popisano zasramovanje grozovito, za kralja naravnost nezaslišano, neznosno. Jezus pa ni bil navaden človek, ni bil samo kralj — ni bil dalje zasramovan od sebi enakih, mariveč od svojih stvari, od tistih, ki jih je prišel odrešit — kako nezapopadljiva in nepopisljiva bridkost je morala napolnjevati njegovo Serce!

Zakaj pa je vender dopustil vse to gorje, vprašaš. Iz dveh vzrokov. Iz ljubezni do nebeškega Očeta in iz ljubezni do nas; nebeškemu Očetu je hotel zadostiti za naše grehe, ki so, kaker je bilo rečeno, zasramovanje večnega Boga; nam pa je hotel nakloniti vsmiljenje božje. Glej, tu imaš skrivnostni odgovor, zakaj Gospod pred Pilatom ni ničesar odgovoril na vse lažnjive tožbe Judov. Ta odgovor je: iz ljubezni do tebe.

Kakšem nauk naj si zapišemo v serce po vsem tem, kar smo sedaj videli? Premišljevanje zasramovanja, s katerim je bilo napolnjeno Serce Jezusovo, naj nas odvrta od greha, naj nas navda s kesanjem nad storjenimi grehi, zakaj zaradi grehov je moral Gospod toliko terpeti; ob enem pa naj nas tudi spominja, da sami radi prenašajmo zaničevanje iz ljubezni do Jezusa.

Deset zlatih pravil za hišnega gospodarja.

1. Spoštuj ime, katero nosiš in delo, katero opravljaš. Postopaj tako, da te bodo bližnji spoštovali zavolj tvoje pridnosti in poštenosti. Bodi pošten, zvest in vesten.
2. Bodi zgleden oče. Dolžan si dajati svojim domačim in posebno svojim otrokom dober zgled. Kakeršen gospodar, tak hlapec; kakeršen oče, taki otroci.
3. Z Bogom začni in z Bogom končaj. Moli zjutraj pred delom in zvečer po delu. Na božjem blagoslovu je vse ležeče. Ako si ti pagan, ne bodo kristijani tvoji domači.
4. Postopaj sè svojo ženo kaker sè sabo, in z otroci kaker s tebi izročeni božjimi zastavami. Pazi, naj ti lepo molijo, kerščanski nauk ne zanemarjajo, v cerkev pridno hodijo in se sè slabimi tovariši ne bratijo.
5. Kar zaslužiš, prinesi domov; ti moraš skerben oče biti in ne zapravljivec, ki dela nesrečne in vboge ženo in otroke. Zaslužek mora biti primeren; zato vredi stroške po njem. Dober del svojega zaslužka zapravljati v kerčmi, to se pravi krasti ga družini.
6. Delaj in bodi varčen, ti in tvoja žena. Denar se težko pridobi in lahko zapravi. Vadi svoje otroke varčnosti; naj se vže zgodaj naučijo, kako težko je skrbeti za živež in obleko. Ako se otrokom v vsem vstreza, ne bodo nigdar znali ceniti vrednosti denarja.
7. Varuj se «čevljarskega» pondeljka! Ali enako s požrešnostjo onečaščene nedelje! Gdor posvečuje nedeljo, bo delal tudi v ponedeljek. Zračunaj malo, koliko stane onečaščena nedelja in «čevljarski» pondeljek! Zračunaj koliko na leto!
8. Varuj se igre! To je jako nevarna strast.

9. Ne delaj dolgov! Ne pri mesarju, ne pri peku, ne pri štacunarju, ne pri kerčmarju. Nad vse se pa varuj oderuhov, ker drugači si zgubljen. Dolgove je lahko delati, ali ne poravna se jih lahko.
10. Pazi na svoje sinove in hčere; oni ti bodo delali čast ali sramoto, kaker hočeš.

P. H. R.

Skrivnost.

Mnogim togotljivcem naj koristi sledeče:

Bil je na Laškem neki jako pobožen škof, kateri je bil vedno obložen od raznoverstnih velikih težav in bridkosti. Ščasoma je prišel do tega, da ni nigdar pokazal najmanje nepoterpežljivosti, nič ga ni vznemirjalo, ničesar se ni strašil.

„Ali, kje je vender vaša skrivnost, ki Vas pri vsaki zopernosti dela tako mirnega?“ ga je enkrat vprašal njegov udani prijatelj. „Moj Bog, skrivnost moja, je jako priprosta“, odgovori sveti starček; „moja skrivnost je to, da rabim jako dobro svoje oči.“

„Kako neki?“, reče prijatelj, „razložite mi stvar jasno.“

„Prav rad“, odgovori škof.

„Naj prej vzdignem svoje oči k nebesam in se spomnim, da je tam kraj, keterega si moram zaslužiti sè vsemi svojimi močmi. Nato jih pobesim v tla, in pri tem pomislim na prostorček, kateri mi je odmenjen. Potem pogledam na svet, ter opazim, da jih je na njem brezštevilno bolj nesrečnih od mene. In precej se mi zjasni, da moram tiho in mirno terpeti, in da bi bilo jako nepravično, ke bi hotel godernjati ali tožiti se.“

P. H. R.

Potreba dobrih kerščanskih mater.

Ljudje so večinoma taki, kaker so jih zgojile njih matere. Oče živi svojemu poklicu; je skoraj cel dan oddaljen od družine, najberž tudi od hiše; nema morda niti polovice vpliva na otroke, kaker ga ima mati. Zatorej ima mati veliko odgovornost, akoravno bi bila najbolj vboga v celi deželi. ker od nje je mnogo, da, mnogo odvisno, kaki bodo njeni sinovi in hčere. Kakeršen vertnar, tak vert;

kakeršna mati, taki otroci! Ne bomo imeli boljših mož, dokler ne bo boljših mater; prej morajo biti žene Rebeke in Sare, potem bodo prišli možje ko Izak in Jakob. Milost ni v kervi, ali večinoma vidimo, da so dobri, bogaboječi možje imeli tudi dobre, pobožne matere.

Majhini otroci delajo materam bolno glavo, ali ako mati pusti svojim otrokom v miru svojovoljnost, ji bodo delali, ko bodo nekoliko zrasli, bolno serce. Neumna nežnoserčnost je pogubna, ali otroke ne kaznovati, to je še bolj pogubno. Ne obdelani vertovi obrodijo malo, kar bi bilo vredno pobirati; ako se le zaliva in nič ne obrezava, bo revna bratev. Neketeri otroci uživajo na videz mnogo materinske ljubezni, sčasoma se pa vidi, da so jo uživali premalo. Slaboserčne matere vzgajajo topoglave otroke; škodujejo jim za celo življenje s tem, da se boje dotekniti se jih, češ da so premлади. Ako ste pa ve matere nore v naše otroke, boste tudi iz njih norce zgojile.

Suknjice vaših dečkov je treba vsako toliko izteptati, in tudi obleke vaših deklic bodo toliko lepše, ako jih boste pri priliki nekoliko stresle. Sicer pri tem delu ni treba prevelike ojštrosti, ker neusmiljene in brezserčne matere niso matere.

Dobre matere ljubijo otroci čez vse na svetu. Na svetu ni nič ljubeznivišega od dobre matere. Ako pobožne žene peljejo svoje otroke k Zveličarju, blagoslovi on ne samo otroke, temuč tudi matere.

Neketeri otroci so pa vže zgodaj pokvarjeni; popolnih ne pride nič na svet, ali neketeri prinesejo sabo dvojno mero nepopolnosti. V takem slučaju storite, kar se more, in Boga prosite, naj pomaga. Otroci, za ketere se moli, postanejo otroci, za ketere se potem stariši Bogu zahvaljujejo; matere, ketere se pred Bogom jokale nad sinovi, večkrat potem veselo pojejo. Bog more pripraviti na dobro pot tiste, katerih ni mogel človek poboljšati; zatorej ne smejo matere nigdar obupati nad otroci, dokler so še živi.

Da bi si vender prizadevale vse matere, da bi njih hiše postale najserčniši kraji na svetu! Ako pa ne delajo družega, ko godernjajo čez otroke in se tožijo, bodo zgubile ves vpliv na nje; dečki bodo pohajali okoli več ko bo mogoče in deklice jim bodo tudi vhažale. Ali hiša in dru-

žina je najboljše mesto ne samo za deklice, temuč tudi za dečke in može, in dobra mati je duša hiše.

Prijazni posmehljaj na materinem obrazu, je vže več mladeničev privabil na pravo pot; strah, da bi jim pripravili solze v oči, je vže večkrat spraval može s krive poti. Ako ima deček serce iz železa, ga more mati zaderžati ko magnet.

Torej, kerščanske matere, spolnajte svoje dolžnosti do Boga in do svoje družine, ali zvesto in vestno, in doživele boste enkrat nad vašimi otroci veselje in čast.

(Die christliche Familie - Essen).

P. H. R.

Koristi spovedi.

Vsakiokrat ko greš k spovedi, častiš se spoznanjem svoje nevednosti modrost božjo; njegovo mogočnost se spoznanjem svoje slabosti; njegovo svetost, se spoznanjem svojih grehov.

Sè spovedjo častno zadostiš božjemu veličastvu, katero si razžalil, in pravičnosti božji, ketera zahteva zadoščenje. Ponižaj svoj napuh, se vmakneš kaznim, ketere si zaslužil in ketere ti je Bog pripravljaj; očistiš dušo, in ji rane zaceliš; zadobiš posebno pravico do milosti božjih, si pridobiš mir in pokoj vesti.

P. H. R.

Petdeseta obletnica Marijinih prikazni v Lurdu.

P. n. bravecem «Cvetja» je že večinoma znana cerkvena stavbena družba v Rajhenburgu na Štajerskem, ki ima lep namen: v spomin petdesete obletnice Marijinih prikazni v Lurdu leta 1908 začeti z zgradbo veličastne Marijine cerkve. Imenovana cerkvena družba obstoji že 4 leta ter deluje z obilnim božjim blagoslovom v slavo Brezmadežne. K družbi je pristopilo že blizu 10.000 udov in ustanovnikov. (Udje plačajo na leto 1 K 20 v, ali enkrat za vselej 12 K, ustanovniki 10 K na leto, ali 100 K za vselej, dobrotniki pa, koliker hočejo.) Nabrani darovi znašajo 60.000 K, gradivo za novo cerkev (les, apno) ima vrednost 10.000 K. — Res, lep napredek! Ako ne bo ponehala gorečnost Marijinih častivcev in usehnila njih darežljivost, se bo čez 3 leta začel zidati veličasten Marijin spominik - lurška cerkev, - ki se bode mogla vverstiti mej najkrasnejša Marijina svetišča na Slovenskem.

Vodstvo cerkvene stavbene družbe v Rajhenburgu je pa tudi izpolnovalo nasproti udom cerkvene družbe svojo dolžnost, zvesto dani

obljubi, da bode po možnosti povračalo milodare z duhovnimi dobrotami. Za ustanovnike, ude in dobrotnike cerkvene družbe se je do sedaj bralo sedem in petdeset (57) sv. maš, za rajne ude so se veršila sedemnajstkrat mertvaška opravila, bilje z libero, opravilo se mnogo križevih potov in skupnih molitev ob nedeljah in praznikih. Mesečne maše in mertvaška opravila ne bodo prenehala nigdar za tiste, ki darujejo vsaj 12 kron za zidavo nove cerkve, ker ti postanejo deležni ustanovnih večnih maš.

Mariskedo bi še pristopil k cerkveni družbi v Rajhenburgu, pa meni, kaj mi hočeta Marijina cerkev v tujini, ne bom je videl nikdar. Dobro, morda je res ne boš videl; pa misli, da gre tu za Marijino čast, za češčenje naše skupne nebeške Matere, kateri se bo s prostovoljnimi darovi postavil spominik, nov dom mej njenimi zemeljskimi otroci. Mar ne zasluži Marija, da jo počastiš s malim milodarom? Če pristopiš k cerkveni družbi kot ud, mar ne bo ta Marijina cerkev, če je tudi ne boš obiskal nigdar, tudi tebi v dušno korist? Za vse čase bodo odmevale v tej cerkvi molitve tudi za tvojo dušo in se dvigale pred usmiljenja polni Marijin tron, ako podariš za zidavo cerkve le borih 12 kron. To prevdari, pa pristopi k družbi! Pridobi ji še tudi kako dobro srece! S tem koristiš svoji duši ter storiš bogoljubno delo.

JOŽEF CERJAK

župnik v Rajhenburgu.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo: br. Anton Vajde, samostanski tretjerednik, † 25. maja t.l. v svojem 86. letu v Kamniku; rajni udje 3. reda skupščine trojiške: Ana Urbanič in Ana Kocpek od Sv. Lenarta, Uršula Korošec in Terezija Kukovec od Sv. Trojice, Marija Knaflič od Sv. Antona, Janez Rozman in Marjeta Vogrin od Sv. Benedikta, Marija Kumer od Sv. Ane, Neža Tajčar od Sv. Križa pri Ljutomeru, Terezija Sinko in Ana Galnar od Sv. Jurija na Ščavnici, Apolonija Kranvogel od Sv. Ruperta, Katarina Pihler od Sv. Lovrenca v Slov. gor., Ana Kramberger od Sv. Boljfenka, Neža Ojnik od Sv. Trojice; ptujske: Franc Mihelak, Simon Kureš, Marjeta Kranjec, Jozefa Bežjak, Gera Vincek, Marija Novak, Frančiška Botolen, Terezija Pišec, Ana Zelenko, Marija Hervat, Marija Arnuga, Marija Petrovič, Terezija Faronič, Uršula Čednik, Katarina Arnuš, Ana Irgelj, Terezija Valpotič, Marija Zupančič, Ana Kirbiš, Marija Sotler.

Dalje se priporočajo: Terezija Zidanšek, tretjerednica v Špitaliču, za polajšanje v hudi boleznin in poterpežljivost; neki stariši svojega bolnega otroka; sestra svojega brata dijaka, da bi dobro napravil zrelostni izpit in se posvetil

duhovskemu stanu; neki tretjerednik, da bi mu Bog dal dobrega duhovnega vodnika in da bi mogel, če je božja sveta volja stan premeniti, da bi se mogel laglje zveličati; tretjerednik F. K., da bi mu Bog polajšal telesno in dušno terpljenje, revščino in bolezen; Marija Kraševc iz Ospa, da bi se zboljšale njene družinske razmere; tretjerednica M. P. za ozdravljenje hude bolezni.

Zahvalo za vslišano molitev

naznanjajo: A. Z., ki je bila priporočena v «Cvetju», da se ji je bolezen znatno zljajšala, tako da more lažja dela opravljati; Marija Gorenšek v Novi cerkvi pri Celju, da je bila večkrat ozdravljena ona in njen otrok; N. Zajec, tretjerednica, za večkratno pomoč v dušnih in telesnih potrebah; F. K. za pomoč v neki zelo zamotani zadevi; M. K., da je bila po opravljeni devetdnevnic dvakrat vslišana; šolske sestre III. reda sv. Frančiška za pomoč pri skušnji; tretjerednica M. P.; J. M. za večkratno vslišanje.

Rimsko-frančiškanski koledar za leto 1905.

M e s e c j u l i j.

1. Sob. Osmina sv. Janeza Kerstnika. 2. Ned. 3. po bink. Prikazanje in kronanje Marije dev. na Sveti Gori; Marijino obiskanje. 3. Pon. Sv. Antonin, škof. 4. Tor. Posvečenje vseh cerkev treh redov sv. Frančiška. 5. Srd. Sv. Ciril in Metod, slov. ap. 6. Čet. Osmina sv. Petra in Pavla. 7. Pet. Sv. Lovrenc Brindiški, sp. kap. reda. P. O. 8. Sob. Sv. Elizabeta Portug. vd. P. O. 9. Ned. 4. po bink. Sv. Nikolaj in tov., mart. 1. reda P. O. 10. Pon. 7 bratov marternikov. 11. Tor. Osmina posveč. cerkva. 12. Srd. Sv. Janez Gvaljbert sp.; sv. Mohor in Fortunat, m. 13. Čet. Sv. Anaklet, pap. m. 14. Pet. Sv. Bonaventura škof in cerkv. uč. P. O. 15. Sob. Zv. Angelina Maršanska, vdova 3 r.	16. Ned. 5. po bink. M. B. Karmeljska. 17. Pon. Sv. Aleš, sp. 18. Tor. Zv. Simon Lipniški, sp. 1. r. 19. Srd. Zv. Janez. iz Dukle, sp. 1. r. 20. Čet. Sv. Jeronim Emiljanski, sp. 21. Pet. Osmina sv. Bonaventure. 22. Sob. Sv. Marija Magdalena, spok. 23. Ned. 6. po bink. Sv. Apolinar, šk. m. 24. Pon. Sv. Frančišek Solan, sp. 1. r. P. O. 25. Tor. Sv. Jakob, apost. 26. Srd. Sv. Ana. 27. Čet. Zv. Kunigunda, dev. 2. r. 28. Pet. Sv. Nazarij in drugi mart.; zv. Nevolon, sp. 1. r. 29. Sob. Sv. Marta, dev. 30. Ned. 7. po bink. Sv. Kamilj, sp. 31. Pon. Sv. Ignacij Loj., sp.

P. O. pomeni popolni odpustek za vse v frančiškanskih cerkvah.
P. O. » » » samo za ude svetovnega 3. reda.

P. O. morejo dobiti udje 3. reda tudi ob shodu in še enkrat vsaki mesec, keder si kateri sam izvoli, pod navadnimi pogoji.